

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžo/92/2014
Identifikačné číslo spisu: 7013201209
Dátum vydania rozhodnutia: 26.10.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:7013201209.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Judity Kokolevskej a členiek senátu JUDr. Viery Nevedelovej a JUDr. Ľubice Filovej v právnej veci žalobkyne: W. Z., bytom M., proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Špitálska 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. UPS/US1/SSVOPHN/BEZ/2013/4331-013 zo dňa 18.06.2013, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 18. septembra 2014, č. k. 6S/227/2013-78, jednomyselne takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/227/2013-78 zo dňa 18. septembra 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania a zrušenia rozhodnutia žalovaného č. UPS/US1/SSVOPHN/BEZ/2013/4331-013 zo dňa 18.06.2013, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobkyne a potvrdené rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, pracovisko Levoča zo dňa 06.05.2013, č. PP2/RPHN/SOC/2013/20233 o uložení povinnosti vrátiť dávku a príspevky priznané preddavkovo za obdobie od 01.10.2012 do 31.10.2012 v sume 263,09 €. Trovy konania žalobkyni nepriznal s poukazom na § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len OSP) .

Krajský súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z ustanovení § 17 ods. 1, § 10 ods. 1, § 11 ods. 2, § 27 ods. 1 a ods. 3 zákona č. 599/2003 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o pomoci v hmotnej núdzi“), § 3 ods. 4 a § 32 ods. 1 a 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len Správny poriadok) a § 244 a nasl., II. hlavy, 5 časti OSP.

Poukázal na skutočnosť, že žalobkyňa medze žaloby vyhradila vo všeobecnej rovine bez bližšej špecifikácie tvrdenej nezákonnosti postupu správnych orgánov, prečo považuje ich rozhodnutie za nepreskúmateľné, resp., že prečo považuje zistený skutkový stav veci za nedostatočný. Z uvedených

dôvodov vec preskúmal v zmysle obsahu žaloby a zo spisového materiálu predloženého správnymi orgánmi a dospel k záveru, že všeobecné tvrdenia žalobkyne nemohli spochybníť správnymi orgánmi zistený skutkový stav a s poukazom na ustanovenie § 250i ods. 1 veta druhá OSP nevykonal ani dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia, keďže žalobkyňa v žalobe žiadne nepredložila.

Krajský súd za dôvodné považoval rozhodnutie o vrátení nedôvodne preddavkovo vyplateného preplatku, lebo žalobkyňa nevyvrátila, ani nespochybnila, že v mesiaci október 2012 jej bola preddavkovo vyplatená dávka a príspevky k nej v sume 263,09 €, hoci príjem jej rodiny v tomto mesiaci bol 403,13 €, čo prevýšilo nárokovú sumu 354,56 €.

Krajský súd mal tiež za preukázané, že správny orgán postupoval v danom konaní v intenciách skoršieho rozhodnutia žalovaného a to v tom zmysle, že doplnil správne konanie o potvrdenie sociálnej poisťovne vo výške vyplateného dôchodku manželovi žalobkyne za obdobie od 05.10.2012 do 09.10.2012 a do sumy nárokov zahrnul ochranný príspevok pre manžela žalobkyne ako starobného dôchodcu. Žalovaný takto doplnil sumu príjmov žalobkyne a spoločne posudzovaných osôb o sumu invalidného dôchodku a doplatok sumy invalidného dôchodku vo výške 45,75 € do sumy príjmov za mesiac október 2012, čím došlo k prevýšeniu sumy nárokov, ktorá bola vo výške 354,56 € v preskúvanom období.

Proti prvostupňovému rozsudku krajského súdu sa žalobkyňa včas odvolala (28.10.2014) a svoje odvolanie doplnila podaním dňa 13.01.2015. Vo svojom odvolaní uvádza, že konajúcich sudcov (Krajského súdu v Košiciach) považuje za zaujatých z dôvodu „hrubého a flagrantného porušenia zákonných ustanovení“. Odôvodnenie napadnutého rozsudku považuje za demagógiu, polopравdy a lži správnych orgánov, ktoré si osvojil aj konajúci krajský súd a tak nezabezpečil ochranu jej objektívnych práv a ani tú skutočnosť, aby žalovaný nemal voči nej autoritatívne postavenie. Má za to, že v priebehu konaní poukázala a preukázala konkrétne skutočnosti, z ktorých vyvodila tvrdenie o porušení zákona; dôkazom toho je predložený spisový materiál. Pokiaľ predkladané podania a zdôvodnenia nestačili, mal súd umožniť žalobkyni zúčastniť sa pojednávania a nemal umožniť nezákonnú exekúciu v danej veci. Zdôrazňuje, že listom zo dňa 12.09.2014 oznámila dôvody neúčasti na pojednávaní, čo nesprávne súd interpretoval ako ospravedlnenie. Navrhla zrušiť napadnuté rozhodnutie krajského súdu, vo veci vychádzať z celého žurnalizovaného spisu spolu s exekučným spisom zn. Ex 315/2014.

Vo vyjadrení k odvolaniu sa žalovaný pridržiaval svojho rozhodnutia, ako aj vyjadrenia k žalobe a navrhuje prvostupňový rozsudok potvrdiť.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č.162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len SSP).

Podľa § 492 ods. 2 SSP odvolacie konania podľa piatej časti OSP začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s ustanovením § 492 ods. 2 SSP sa odvolací súd v konaní riadil ustanoveniami OSP.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 OSP, napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo preskúmal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Predmetom preskúmania súdom bola zákonnosť rozhodnutia a postupu žalovaného, ktorý svojim rozhodnutím zo dňa 18.06.2013, zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad., pracovisko Levoča zo dňa 06.05.2013, ktorým žalobkyni uložil povinnosť vrátiť dávku a príspevky priznané preddavkovo za obdobie od 01.10.2012 do 31.10.2012 v sume 263,09 €.

Exekučné konanie evidované pod sp.zn. Ex 315/2014 nie je predmetom tohto súdneho prieskumu, preto odvolací súd k uvedenému návrhu žalobkyne nemohol prihliadnuť.

Z administratívneho spisu vyplýva, že žalobkyňa dňa 20.11.2009 požiadala o pomoc v hmotnej núdzi, ktorá jej bola dňa 05.03.2010 priznaná ako preddavkovo poskytovaná dávka a príspevky. Tieto žiadosti boli opakovane riešené, pričom výška dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k nej (do ktorej bol zahrnutý rodičovský príspevok žalobkyne a náhradné výživné na jej nezaopatrenú dcéru), bola menená na základe príjmových, rodinných a legislatívnych zmien. Následne bolo vydané rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 08.11.2012 o priznaní starobného dôchodku manželovi žalobkyne v sume 274,40 € mesačne od 05.10.2012 s výplatným termínom 10. dňa v mesiaci, spolu s doplatkom na dôchodku v sume 702,54 € za obdobie od 05.10.2012 do 09.01.2013. Na odvolanie žalobkyne žalovaný nariadil správne orgánu presne určiť výšku doplatku starobného dôchodku prislúchajúcu obdobiu od 05.10.2012 do 09.10.2012 ešte pred odpočítaním exekučnej zrážky a do sumy nárokov zahrnúť aj ochranný príspevok pre manžela účastníčky konania ako starobného dôchodcu. Z administratívneho spisu ďalej vyplýva, že dňa 13.03.2013 bol priznaný žalobkyni invalidný dôchodok v sume 110,70 € mesačne od 19.03.2013. Z napadnutého rozhodnutia žalovaného (str. 5 tretí odsek) vyplýva presná špecifikácia sumy nároku 157,60 € a jednotlivé príspevky (spolu 354,56 €), ktoré v októbri 2012 prevýšili hodnotu dávky a príspevkov v hmotnej núdzi určenej preddavkovo vo výške 263,09 €. Žalobkyňa z tohto dôvodu bola zaviazaná vrátiť túto sumu v celosti. Túto skutočnosť preskúmal a správne právne i vecne vyhodnotil aj krajský súd.

Žalobkyňa si bola vedomá tejto skutočnosti, vyplýva to aj z jej písomného vyjadrenia zaslaného správne orgánu dňa 09.08.2013. Rovnako bola v priebehu správneho konania riadne informovaná o jednotlivých postupoch v danom konaní listom správneho orgánu dňa 30.07.2013, ktorý osobne prevzala dňa 06.08.2013.

Námietky žalobkyne vznesené proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu ani podľa názoru odvolacieho súdu neobstoja a to z týchto dôvodov.

Zákon kladie na obsah žaloby ako podmienky všeobecné (§ 42 ods. 3 a § 79 ods. 1), tak aj podmienky osobitné pre správne súdnictvo, ktoré sú obsiahnuté, ako správne poukázal aj krajský súd, v § 249 ods. 2 OSP. Žaloba musí preto obsahovať označenie napadnutého rozhodnutia, označenie všetkých účastníkov konania aj účastníkov konania pred správnym orgánom (včítane osôb zúčastnených na konaní), presné označenie výrokov, ktoré žalobkyňa napáda (najmä ak rozhodnutie pozostáva z viacerých výrokov), a žalobné dôvody. Zo žaloby musí byť pre súd jasné a zrozumiteľné, aké žalobné dôvody uvádza žalobkyňa na podporu svojho tvrdenia podľa § 247 ods. 1 OSP, že dotknutým rozhodnutím bola na svojich právach ukrátená. Súd nemôže z vlastnej iniciatívy za žalobkyňu nahradiť žalobné dôvody, ani sám nevyhľadáva ďalšie možné vady napadnutého rozhodnutia.

Podľa ustanovenia § 247 ods. 1 OSP treba považovať za osobitnú náležitosť žaloby aj konkrétne tvrdenie žalobkyne, že bola ukrátená na svojich právach nezákonným rozhodnutím a postupom správneho orgánu, pričom musí ísť o subjektívne práva vyplývajúce z právneho predpisu. Nestačí iba všeobecné tvrdenie, že zákon bol porušený, žalobkyňa musí poukázať na konkrétne skutočnosti, z ktorých vyvodzuje porušenie zákona.

Ak žalobkyňa poukazuje na skutočnosť, že postupom správnych orgánov jej bola odňatá možnosť ochrany jej práv, musí uviesť, pri ktorom procesnom úkone sa tak malo stať, aké vyjadrenia chcela v priebehu správneho konania uplatniť a čo je dôsledkom znemožnenia ich uplatnení, teda aké subjektívne právo žalobkyne malo byť v tejto súvislosti porušené. Pokiaľ tak neurobí, nie je možné všeobecne formulované žalobné námietky meritórne prejednať podľa predstáv žalobkyne.

Súd nevyhľadáva za žalobkyňu konkrétne dôvody nezákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, ktoré podľa § 249 ods. 2 OSP majú tvoriť obsah žaloby a určovať rozsah preskúmania zákonnosti rozhodnutia súdom, ktorým je podľa § 250h OSP (do 2 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia

žalovaného) viazaný. (R 64/1998, R 58/2001).

Za nedostatok žaloby však súdna prax považuje jednoduchý odkaz na námietky, ktoré žalobkyňa vzniesla v správnom odvolaní.

Súd v správnom súdnictve preskúmava rozhodnutie a postup orgánu verejnej správy predovšetkým v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe (t.j. v medziach žaloby). Rozsahom tvrdení uvedených v žalobe je súd viazaný a nemôže ho prekročiť.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie žalovaného za súladné so zákonom, a preto rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 veta druhá v spojení s § 219 OSP ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 OSP a žalobkyni náhradu trov konania nepriznal, keďže táto nebola v konaní úspešná a žalovaný nemá právo na trovy konania zo zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.